

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0501U000399

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-11-2001

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевченко Світлана Василівна

2. Shevchenko Svitlana Vasylivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 03.00.05

Назва наукової спеціальності: Ботаніка

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 24-10-2001

Спеціальність за освітою: 07051

Місце роботи здобувача: Нікітський ботанічний сад – Національний науковий центр УААН

Код за ЄДРПОУ: 00494551

Місцезнаходження: Ялта, пгт Нікіта

Форма власності:

Сфера управління: Українська аграрна академія наук

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 53.369.01

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Нікітський ботанічний сад - Національний науковий центр УААН

Код за ЄДРПОУ: 00494551

Місцезнаходження: Ялта, пгт Нікіта

Форма власності:

Сфера управління: Українська аграрна академія наук

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.29.01

Тема дисертації:

1. Репродуктивна біологія ряду цінних субтропічних плодових та декоративних рослин Криму
2. The reproductive biology of some valuable subtropical fruit cultures and ornamental plants of the Crimea

Реферат:

1. Об'єкти дослідження: Процеси репродукції і відтворення вищих рослин. Мета дослідження: виявити закономірності формування елементів репродуктивної системи, особливості насінневого відновлення деяких рідкісних та ембріологічно невивчених видів рослин в зв'язку з їхнім систематичним положенням; обміркувати філогенетичний рівень і розробити заходи збереження. Методи: Загальноприйняті ембріологічні методи, антекологічний метод та математичної статистики. Теоретичні і практичні результати: Встановлені нові закономірності формування елементів репродуктивної системи та насінневого відновлення квіткових рослин: морфогенетичні кореляції в процесах їхнього формування, явища гетеробатмії і гетерохронії, біологічна пластичність системі репродукції та її адаптивний характер. Підтверджена доцільність виділення самостійного порядку Annonales, а також виділення роду *Davidia* в самостійну родину *Davidiaceae* порядку *Cornales*. На основі одержаних фундаментальних даних розроблені методи покращення насінного відтворення *Arbutus andrachne* і *Pistacia mutica*, а також підвищення ефективності селекційного процесу

Zizyphus jujuba і Olea europaea. Новітність нововпроваджуваного: вперше дана ембріологічна характеристика Arbutus andrachne, Pistacia mutica Davidia involucrata а у Asimina triloba, Zizyphus jujuba и Olea europaea вивчені процеси формування елементів генеративної сфери в умовах інтродукції на південному березі Криму. Доведено висунути гіпотезу про можливість подвійного шляху спорогенної тканини мікроспорангія і здатності її диференціації як в мікроспороцити, так і в тапетум. Запропоновані маркери пуп'янка і квітки Zizyphus jujuba, які дозволяють візуально визначати розвитку генеративних структур при виконанні генетико-селекційних робіт. Ступінь впровадження: результати впроваджені в практику генетико-селекційних робіт, в лісівницькій практиці, використовуються морфологами, ембріологами, систематиками, а також при читанні курсу ботаніки в Таврійському національному університеті ім. В.І. Вернадського. Ефективність: поповнюють ві домості з часткової і загальної ембріології, використовуються при вирішенні питань систематики і філогенії, в селекції і лісівницькій практиці, сприятиме підвищенню рівня підготовки студентів. Сфера, галузь використання: ботаніка, охорона природи, систематика та філогенія, генетика та селекція.

2. Research subjects: Prozesse of reproduction and renewal of highest plants Research objectives: to reveal the laws of formation of reproduction system elements, peculiarities of seed renewal of some rare and embryologically unstudied species of plants in the connection of their systematic state; to discuss the phylogenetic level and work out the methods of preservation and increasing of their biological diversity . Methods: common embryological methods, antecological method and method of mathematical statistics. Theoretical and practical results: the new laws of formation of reproduction system elements and seed renewal of flower plants have been determined : morphogenetical correlations during the processes of their formation, heteroblasty and heterochrony, biological plasticity of reproduction system and its adaptation character. Expediency of formation into separate order Annonales, and also separation genus Davidia into independent family Davidiaceae order Cornales has been confirmed. On the base of obtained fundamental data the method of improving of seed renewal and also increasing of effectiveness of breeding process of Zizyphus jujuba and Olea europaea have been worked out/ Novelty of introduced: the embryological characteristic of Arbutus andrachne, Pistacia mutica and Davidia involucrata is given for the first time; the processes of formation of generative sphere elements of Asimina triloba, Zizyphus jujuba and Olea europaea during introduction conditions on the South Coast of the Crimea. The hypothesis about opportunity of two ways development of sporogene tissue of microsporangium and abilities to differentiate in microsporocytes and in tapetum have been proved. The flower markers of Zizyphus jujuba, which allow visually to determine the stages of development of generative structures during genetical selection works have been suggested. Implementation degree: the results have been introduced in practise of genetical selection work, in forestry practise, used in morphology, embryology, systematics and also as a part of botany course in Tavrichesky National University named after V.I.Vernadsky. Effectiveness: replenish the information of partial and general plant embryology; question of systematics and phylogeny in selection and forestry practise; contribute to the students education. Sphere, sector of implementation: botany, systematics, phylogeny, genetics, selection, nature preservation.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Батигіна Тетяна Борисівна

2. Батигіна Тетяна Борисівна

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бугара Олександр Михайлович

2. Бугара Олександр Михайлович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Клименко Світлана Валентинівна
2. Клименко Світлана Валентинівна

Кваліфікація: д.б.н., 0.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Єжов Валерій Микитович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Єжов Валерій Микитович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.